

LUNDS
UNIVERSITET

Hur spel om pengar orsakar beroende

ANDERS HÅKANSSON, PROFESSOR,
ÖVERLÄKARE

Spel om pengar i samhälle och klinik

- Lagligt och vanligt
- Välkänt beroendeframkallande sedan länge
- Kräver reglering och tillsyn
- Väcker blandade känslor i befolkningen

Spel och tankefällor

- Illusion av kontroll
- “Nästan-vinster”
- ”The winning streak”
- Överskuldsättning som drivkraft i det fortsatta spelandet

Ett spel är särskilt beroendeframkallande om det är

- snabbt
- tillgängligt
- repetitivt

Olika vägar till beroendet

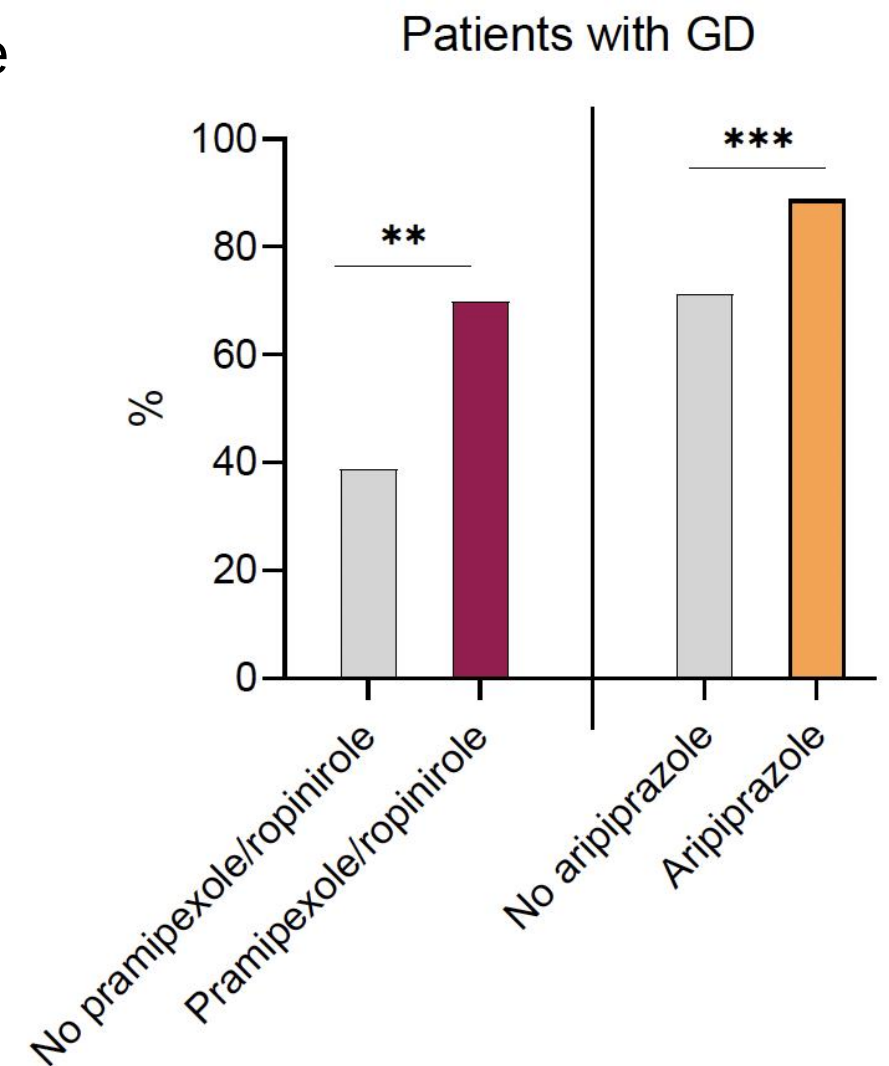
- Positiv och negativ förstärkning
  - En kick man har svårt att vara utan
  - En flykt från det som är jobbigt

Spelberoende – en hjärnans sjukdom med bio-psyko-sociala orsaker

Sitter det i hjärnan?

Samband mellan dopamin och spel

- Exempel på hur biologiska processer kan trigga spelande
- Läkemedel som höjer dopamin höjer risken för spelberoende
  - dopaminagonisterna pramipexol och ropinirole
  - psykosläkemedlet aripiprazole
- Liknande samband ses i djurförsök

Hur ser det ut i kliniken?

Spelberoendemottagningen Region Skåne

- Medianålder 39 år (kvinnor) vs 30 år (män)
- Debutålder spelproblem 31 år vs 21 år
- Psykiatrisk samsjuklighet – diagnos bedömd vid mottagningen: 30 %
- 48% av kvinnor och 25% av män

Hindawi
Journal of Addiction
Volume 2023, Article ID 5532259, 9 pages
<https://doi.org/10.1155/2023/5532259>

Research Article

Nationwide, Multioperator Self-Exclusion and Psychiatric Comorbidity in Patients with Gambling Disorder: A Retrospective Chart Review Study from a Regional Treatment Unit

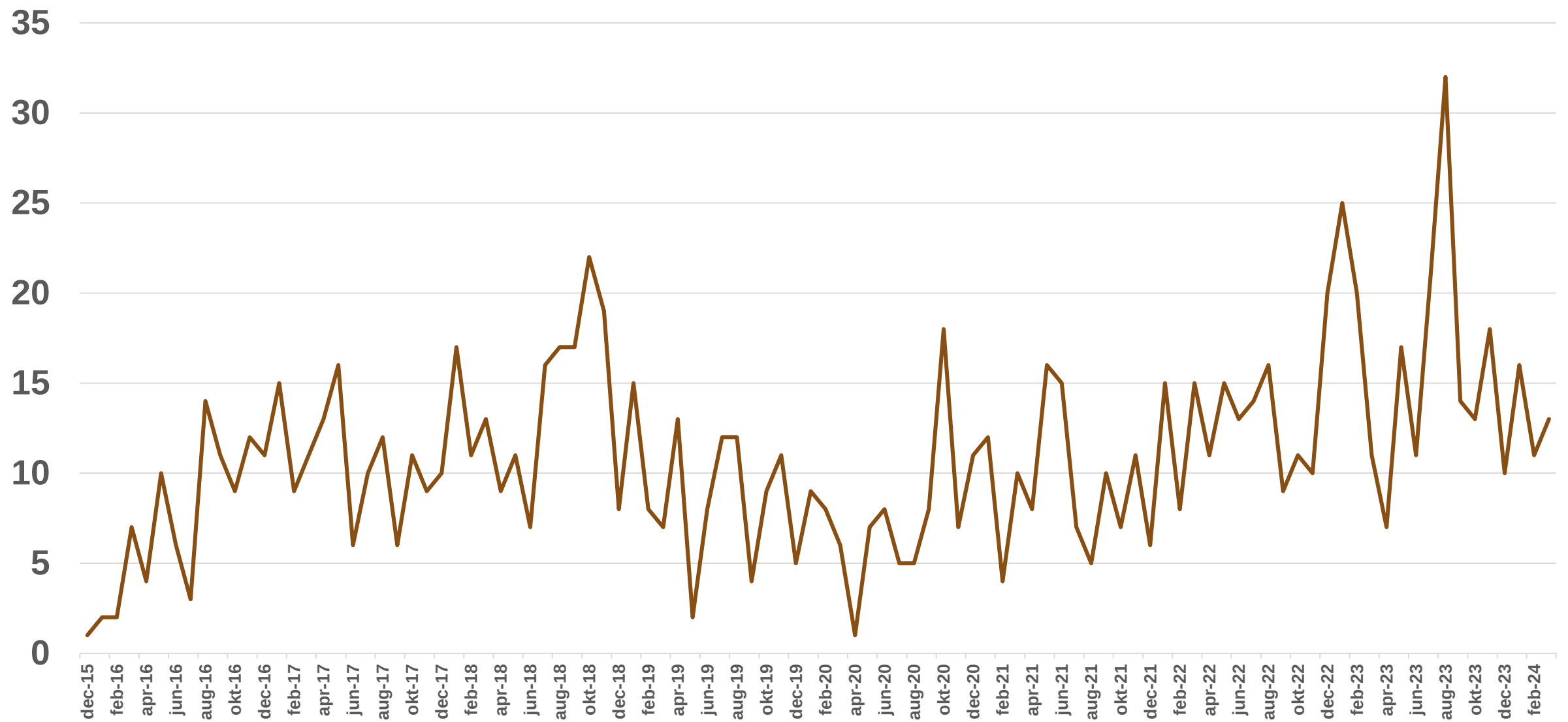
M. Miles ¹, J. Rothschild ¹, G. Åkesson ² and A. Håkansson ³

¹Lund University, Faculty of Medicine, Lund, Sweden

²Bryta Punkt Nu, Malmö, Sweden

³Lund University, Department of Clinical Sciences Lund, Division of Psychiatry, Lund, Sweden

Spelberoendemottagningen Region Skåne: Antal vårdsökande/månad 2015-2024

GamReg Sweden: några observationer från Spelberoendemottagningen Region Skåne

- 77% män
- 78% sökt själv
- 13% remiss från psykiatri
- 9% remiss från primärvård
- 68% arbete
- 28% bor med barn under 18 år

GAMREG SWEDEN

GamReg Sweden är ett kvalitetsregister som samlar kunskap för att förstå och förbättra vården av spel- och dataspelsberoende.

GamReg Sweden: några observationer från Spelberoendemottagningen Region Skåne

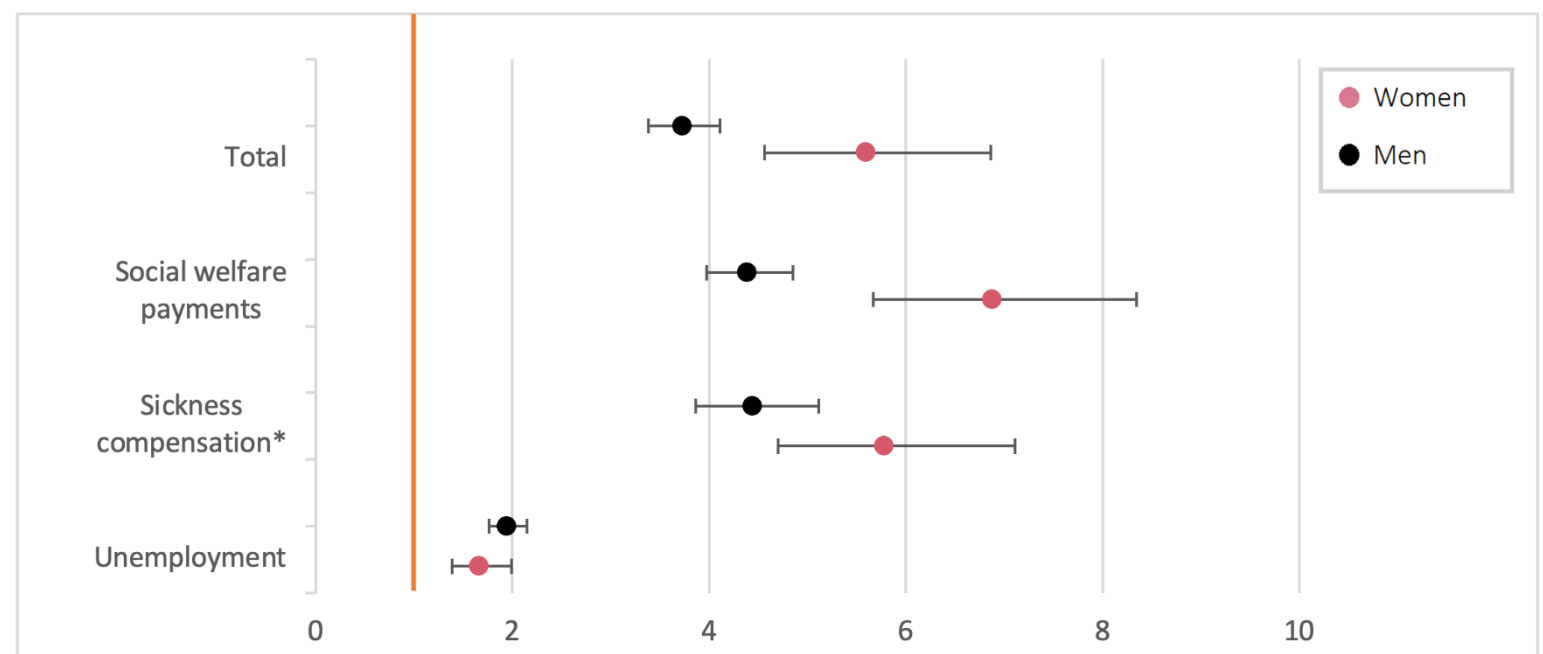
- 65% nätcasino (88% av kvinnor, 58% av män)
- 33% betting sport (0% av kvinnor, 43% av män)
- 9% poker
- 4% hästspel
- 4% värdepapper
- 3% nummerspel
- 2% fysiska spelautomater
- 2% spel om pengar inuti dataspel
- 1% bingo

GamReg Sweden: några observationer från Spelberoendemottagningen Region Skåne

- 37% aktuella hos kronofogden
- 17% kontakt senaste året med socialtjänsten
- 51% kontakt senaste året med sjukhus/primärvård pga psykiska besvär
- 12% vårdbehov pga alkohol
- 13% vårdbehov pga narkotika
- 21% känd suicidal handling någonsin
  - 35% av kvinnor
  - 16% av män

Nationella registerdata: bakomliggande psykosociala svårigheter spelar roll

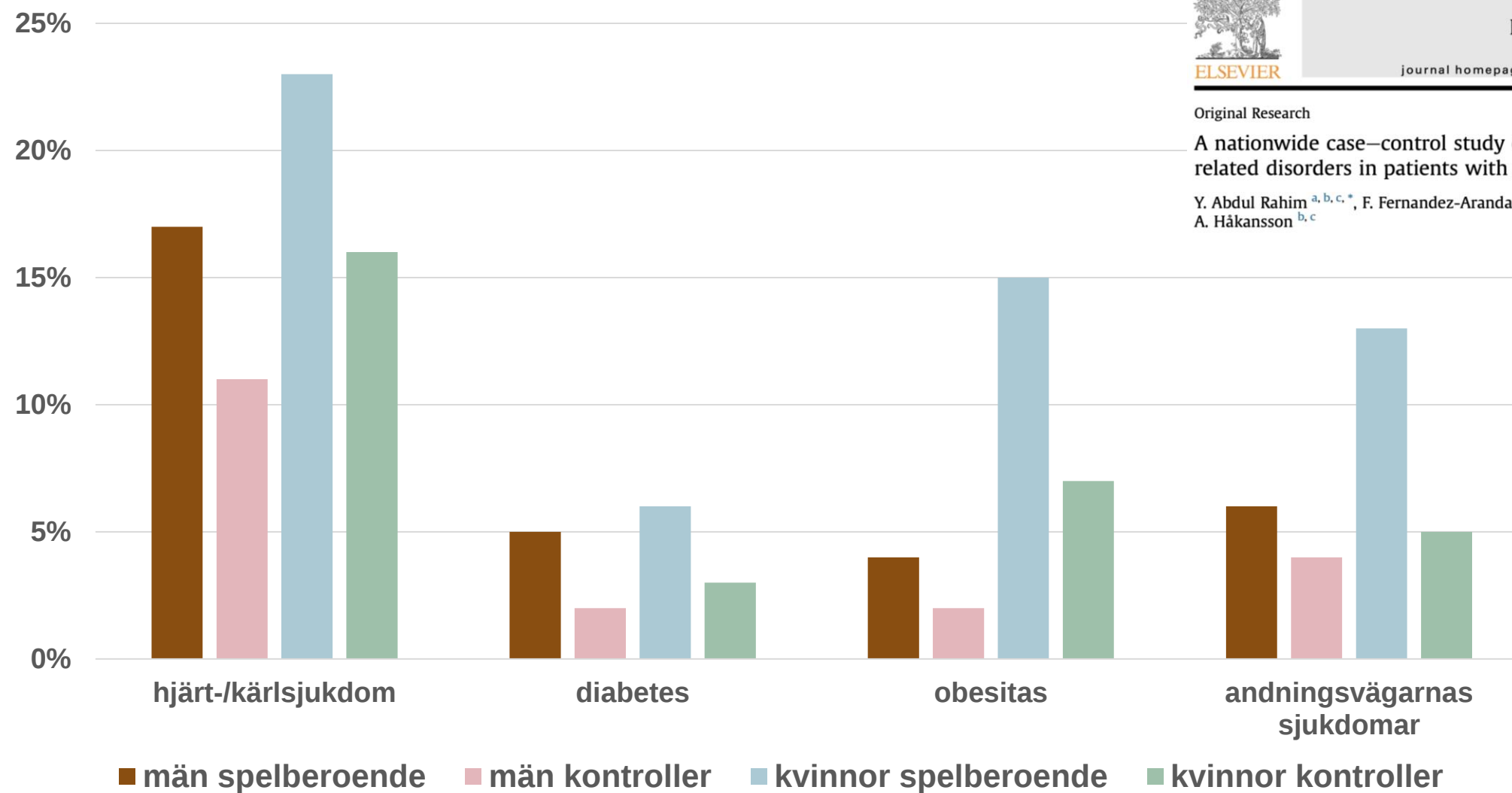
- Diagnos spelberoende, F63.0 (huvud- eller bidiagnos), 2005-2019:
- Spelberoende patienter (n=3592) och ålders- och könsmatchade kontroller (n=7184)
  - 22% kvinnor

Signifikant oftare **psyko-sociala problem före spelberoende hos kvinnor:**

- alkoholdiagnoser, affektiva diagnoser, neuropsykiatriska diagnoser och psykiatrisk samsjuklighet totalt
- samtliga läkemedelstyper
- sjukpenning

Förekomst av de större grupperna av kroppsliga folksjukdomar hos personer med spelberoende respektive kontroller, under observationstiden 2005-2019

Public Health 224 (2023) 45–50

ELSEVIER

Contents lists available at ScienceDirect

Public Health

journal homepage: www.elsevier.com/locate/puhe

Original Research

A nationwide case–control study on cardiovascular and respiratory-related disorders in patients with gambling disorder in Sweden

Y. Abdul Rahim^{a, b, c, *}, F. Fernandez-Aranda^{d, e, f, g}, S. Jimenez-Murcia^{d, e, f, g}, A. Håkansson^{b, c}

Spelberoende patienter har högre suicidrisk än befolkningen i övrigt

Journal of Gambling Studies (2025) 41:1041–1054
<https://doi.org/10.1007/s10899-025-10415-w>

ORIGINAL PAPER

Suicide and Mortality in Individuals with Gambling Disorder and Matched Case controls – A Swedish Nationwide Register Study

Anna Karlsson^{1,2} · Marianne Balem^{1,3,4} · Helena Hansson⁵ · Anders Håkansson^{1,6}

Accepted: 7 July 2025 / Published online: 29 July 2025
© The Author(s) 2025

Contents lists available at [ScienceDirect](#)

Psychiatry Research

journal homepage: www.elsevier.com/locate/psychres

Suicide and attempted suicide in gambling disorder - results from a nationwide case-control study

Adonay Kidane^a, Anna Karlsson^b, Anders Håkansson^{b,*}

^a Region Kronoberg, Växjö hospital, Växjö, Sweden

^b Lund University, Department of Clinical Sciences Lund, Psychiatry, Lund, Sweden

- Död i suicid är fyra gånger vanligare hos patienter med spelberoende än hos köns- och åldersmatchade kontroller
- Suicid och suicidförsök är tillsammans 11 gånger vanligare än hos kontroller

Financial indebtedness and suicide: A 1-year follow-up study of a population registered at the Swedish Enforcement Authority

International Journal of
Social Psychiatry
2022, Vol. 68(7) 1445–1453
© The Author(s) 2021

Article reuse guidelines:
sagepub.com/journals-permissions
DOI: 10.1177/00207640211036166
journals.sagepub.com/home/isp

Yerko Rojas

Uppföljning av ärenden hos kronofogden 2015-2017 (n=180 842) jämfört med kontroller från övrig befolkning (n=928 265).

Ca 3 gånger högre suicidrisk i den överskuldssatta gruppen.

Dubblad risk för suicidförsök vid uppföljning om ärendet kvarstår.

Stäng av dig från spel!

Här stänger du av dig från spel som kräver registrering hos de spelbolag som har licens att bedriva spel om pengar i Sverige.

Stäng av dig här

1. Välj avstängningsperiod

En avstängning i Spelpaus.se går inte att ångra eller avsluta i förtid.

- ☐ 1 månad
- ☐ 3 månader
- ☐ 6 månader
- ☐ Tills vidare (minst 12 månader)

2. Bekräfta din avstängning

En avstängning gäller allt spel som kräver registrering; online, i butik och på bana samt Vegas.

- ☐ Jag bekräftar att jag vill stänga av mig från allt spel som kräver registrering hos ALLA spelbolag som har licens i Sverige.

[Avstängningen gäller dessa spelformer](#)

Just nu är

129 410

personer avstängda
via Spelpaus.se

Spelpaus – lovande verktyg med utmaningar

JMIR HUMAN FACTORS

Tjernberg et al

Original Paper

Exploring the Users' Perspective of the Nationwide Self-Exclusion Service for Gambling Disorder, "Spelpaus": Qualitative Interview Study

---

Johanna Tjernberg, RN; Sara Helgesson, RN; Anders Håkansson, PhD; Helena Hansson, PhD

Department of Clinical Sciences Lund, Faculty of Medicine, Lund University, Lund, Sweden

---

- Viktiga intryck från användare om hur tjänsten kan utvecklas
  - Svagheter i skyddet mot olicensierat spel
  - Behov av stöd under och efter avstängningen
  - Förslag om "mjuk återgång" till spel

Spel om pengar hos unga – en ökande utmaning

Journal of Gambling Studies
<https://doi.org/10.1007/s10899-024-10333-3>

ORIGINAL PAPER

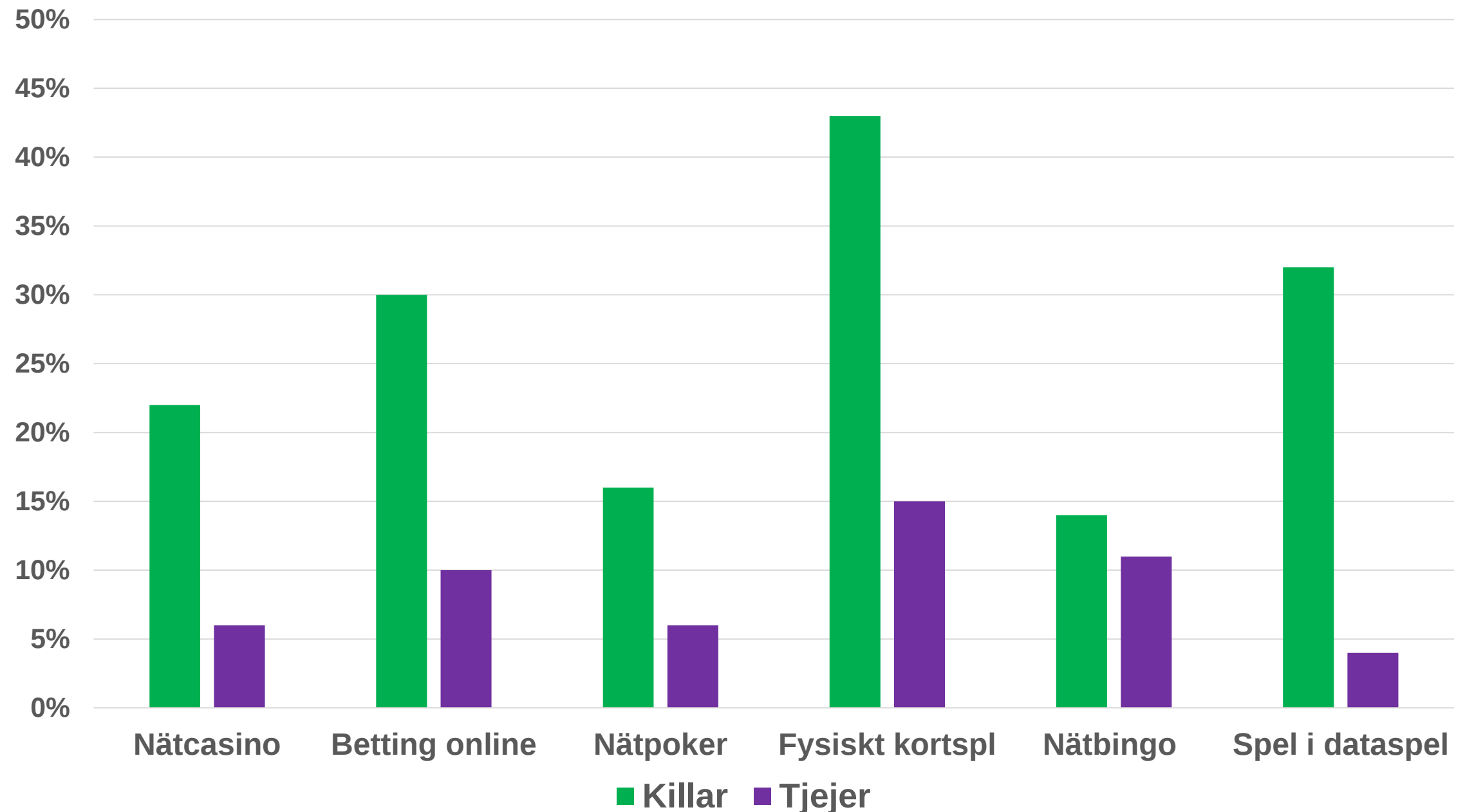
Gambling Habits and Attitudes among Athlete and Non-Athlete High School Students in Skåne Region, Sweden

Molly Miles^{1,2} · Mitchell Andersson^{1,2} · Emma Claesdotter-Knutsson^{1,3} ·
Sabina Kapetanovic^{4,5} · Anders Håkansson¹

- Spelande och spelproblem är *mycket* vanligt på gymnasiet
- Spelproblem inte högre vid skolor med idrottsinriktning
- Hög förekomst hos killar – troligen ökande hos tjejer

Spel om pengar på gymnasieskolor

Spelat någonsin hos elever på gymnasiet,
uppdelat på spelformer och kön

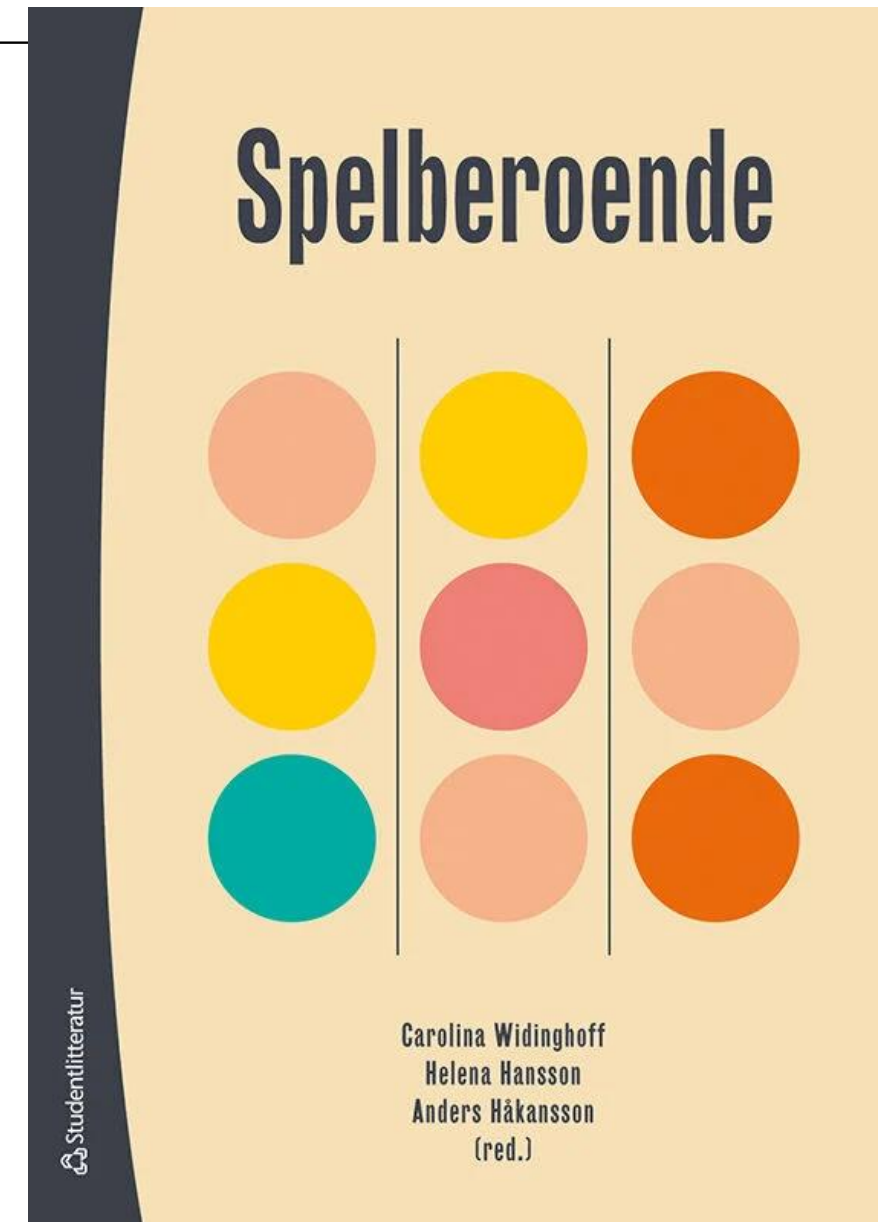
Några slutsatser

- Kvarstående utmaningar i vårdtillgång
- Spelpaus viktigt verktyg men övergång till behandling kan behövas
- Suicidrisk helt avgörande att beakta
- Samsjuklighet och ungas spelande viktiga utmaningar
- Goda förutsättningar till positiva förlopp genom samordnade insatser

Ny bok januari 2025: “Spelberoende”, red. Widinghoff, Hansson, Håkansson

- Varför spelar man?
- Screening och diagnostik
- Psykologisk behandling
- Nätbaserad behandling
- Samsjuklighet
- Spel och idrott
- Spel och kriminalitet

LUND
UNIVERSITY

Nationell konferens om spel och spelberoende – välkomna!

- Lunds universitet, Skånes universitetssjukhus
Malmö, 24-25 november 2025

FORTE:

Forskningsrådet för
hälsa, arbetsliv och välfärd

Tack för uppmärksamheten!
anders_c.hakansson@med.lu.se
046-175596

Lunds universitet
Institutionen för kliniska vetenskaper
Enheten för klinisk beroendeforskning
Beroendecentrum Malmö, Region Skåne
Spelberoendemottagningen